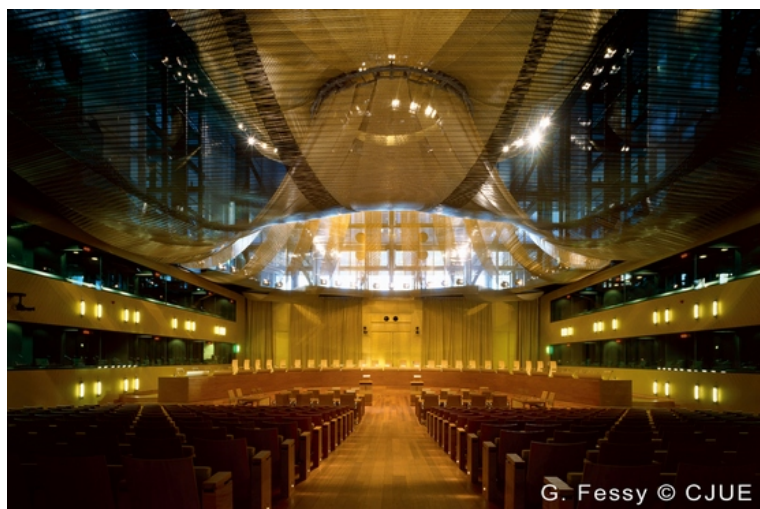

Decizie CJUE: Consumatorii care au luat credite ipotecare în franci elvetieni pot cere conversia împrumuturilor în moneda locală

Curtea de Justiție a Uniunii Europene (CJUE) a decis joi în favoarea consumatorilor polonezi care au luat credite ipotecare în franci elvetieni, permitându-le să ceară tribunalelor din Polonia să le convertească împrumuturile în moneda locală, transmite Bloomberg și Reuters.

"În contractele de creditare în valută încheiate în Polonia, condițiile inechitabile legate de diferența de curs valutar nu pot fi înlocuite de prevederile generale ale legislației civile poloneze. Dacă, după retragerea condițiilor inechitabile, va fi modificată natura conținutului de bază al acestor contracte, prin faptul că nu vor mai fi indexate la cursul unei valute decât rămân supuse unei rate a dobânzii bazate de cursul valutar, legislația UE nu exclude anularea acestor contracte", a stabilit CJUE.

Au trecut aproape două decenii de când 700.000 de polonezi, atrași de dobânzile mult mai reduse la creditele ipotecare în franci elvetieni comparativ cu cele în zloti, au contractat credite ipotecare în franci elvetieni. Acest portofoliu de credite se ridică în prezent la 124 de miliarde de zloti (31 miliarde dolari), aproape o treime din totalul creditelor ipotecare din Polonia, însă mulți debitori plătesc rate mult mai mari decât se așteptau din cauza creșterii valorii francului elvetian.

În ultimele luni, acțiunile bancilor poloneze au scăzut, iar moneda națională - zlotul - s-a depreciat, din cauza riscurilor legate de decizia CJUE, care ar putea declanșa un val de procese care să steargă profiturile bancilor poloneze în următorii ani.

Autoritățile de reglementare de la Varșovia au încercat în mod repetat să minimizeze temerile, iar joi Guvernul a dat asigurări că are instrumentele necesare pentru a ajuta bancile să facă față impactului deciziei CJUE, dacă va fi necesar.

Polonia monitorizează constant situația din sectorul bancar și va lua măsuri dacă va fi necesar, a declarat joi ministrul de Finanțe, Jerzy Kwiecinski. Acesta a dat asigurări că bancile din Polonia sunt pregătite pentru decizia CJUE.

Deși creditele ipotecare în franci elvetieni au generat probleme și în alte țări din Europa, inclusiv în Ungaria, România și Croația, Polonia a făcut cei mai mici pași în a răspunde la plângerile debitorilor.

De la colapsul băncii americane Lehman Brothers, în anul 2008 și până în prezent, moneda elvetiană s-a apreciat

cu 85%, de la 2,18 zloti pâna la 4,04 zloti pentru un franc. Numai în acest an moneda elvetiana s-a apreciat cu 6% în raport cu zlotul polonez. Cel mai greu an pentru polonezi a fost 2015, când francul s-a apreciat exploziv dupa ce Banca Nationala a Elvetiei a eliminat pragul minim al cursului de schimb. Între timp, multi polonezi s-au adresat tribunalelor, în ceea ce a devenit cea mai grava criza cu care s-au confruntat bancile poloneze de la caderea comunismului.

Curtea de Justitie a Uniunii Europene a fost sesizata de un judecator polonez pentru a decide daca astfel de credite ipotecare în valuta încalca legislatia europeana. Potrivit celor mai recente date ale Ministerului Justitiei din Polonia, numarul cazurilor noi initiate în tribunalele poloneze în primele sase luni ale acestui an au crescut cu 39%, pâna la 2.021.

Asociatia de lobby a sectorului bancar din Polonia estimeaza costurile totale la 60 miliarde zloti (15 miliarde dolari) daca toti cei care au un credit ipotecar în valuta ar avea succes în justitie, de patru ori mai mult decât profitul net înregistrat în 2018 de bancile poloneze.

Analistul firmei de brokeraj DM BOS, Michal Sobolewski, spune si el ca hotarârea CJUE ar putea decide daca unele din creditele ipotecare în franci ar trebui terminate si tratate ca si cum ar fost contractate initial în franci.

"Aceasta este cea mai mare provocare cu care se confrunta sectorul bancar în prezent", sustine economistul sef de la ING Bank Slaski, Rafal Benecki, prognozând ca hotarârea CJUE ar putea sterge profiturile bancilor si pe unele le-ar obliga sa demareze operatiuni de strângere de capital.

Având în vedere ca nu se întreveade niciun final al acestei crize, exista de asemenea posibilitatea unor modificari legislative care sa rezolve problema creditelor ipotecare în valuta. Aceasta a fost varianta adoptata de Croatia, care, în 2015, a modificat legislatia, astfel încât majoritatea creditelor ipotecare în valuta a fost convertita în euro, costurile fiind suportate de banci.

În România creditele ipotecare în franci elvetieni nu mai sunt o problema, sustine Reuters, deoarece bancile au reesalonat/convertit majoritatea acestor credite. Dupa criza financiara, aceste credite mai reprezinta doar 5% din totalul împrumuturilor în valuta, spre deosebire de alte tari din regiune.

În Slovenia, mai multe dosare sunt în prezent în justitie, unele decizii sunt în favoarea bancilor, iar altele au dat dreptate debitorilor. Însa, cele mai multe cazuri nu au fost finalizate, deoarece poate fi facut recurs la o instanta superioara.